

Arktisk Råd og Nordisk Ministerråd er også vigtige fora for os og for Danmark. Arktisk Råd, som har de otte lande med arktiske besiddelser som medlemmer, besidder trods sin unge alder et stort potentiale som et samlingspunkt omkring vigtige fælles spørgsmål om miljø, handel, økonomisk udvikling samt kulturelle og sociale tiltag.

Forholdene er vidt forskellige i de otte lande. Fra USA med Alaska som deres Arktis til Rusland med Sibirien. Uden at gå ind i en redegørelse om hvert enkelt land vil jeg dog ikke undlade at minde om et meget aktuelt problem, ja, en katastrofe, som de danske medier i øvrigt interesserer sig en del for i løbet af denne måned. I republikken Sakha eller Jakutien, som det også kaldes, hobede store isblokke sig op i Lenaflo den efter en ekstremt hård vinter med temperaturer til op over 50 grader minus og forårsagede vandstande på op til 9 meter over normal vandstand.

Som vi har kunnet iagttage på tv, satte det russiske luftvåben bombefly ind for at bekæmpe ismasserne. I disse dage indløber der fra Jakutien anmodninger om hjælp især til de oprindelige folk, som har været mest udsat, og som bor i områder, hvor de russiske myndigheder ikke umiddelbart magter at sætte ind. Det er mit håb, at regeringen og Folketinget vil være med til at hjælpe disse mange katastrofeofre og ikke glemme dem.

Om 3 år kan vi fejre 25-året for Grønlands hjemmestyre, en milepæl i forholdet mellem vore to lande. Som det fra Grønland er blevet sagt meget præcist, så trænger en så vigtig aftale til eftersyn med mellemrum. Vi har derfor nedsat en selvstyrekommission, som statsministeren var inde på tidligere på dagen. Kommissionen arbejder, så derfor kan og vil jeg ikke gøre mig tanker her, i hvert fald ikke højt, om de resultater, som måtte komme ud af arbejdet, og som vil blive præsenteret for de grønlandske myndigheder, når tiden er inde.

Jeg vil blot i dag fokusere ganske kort på den udenrigs- og sikkerhedspolitiske scene, som vi ser den for Grønland. I marts måned løb det første sikkerhedspolitiske seminar af stabelen i Nuuk nogen sinde. Mødet var på mange måder en nødvendig og tiltrængt indsprøjtning til den offentlige debat om disse spørgsmål, en debat, som i høj grad er blevet aktualiseret af de amerikanske NMD-planer, og den debat foregår rent faktisk på gadeplan derhjemme.

Det, der trods den levende grønlandske interesse for vores sikkerhedspolitik, kan bekymre mig, er vores begrænsede muligheder for at markere os på den internationale scene. Som bekendt har vi altså ikke ret mange mennesker i Menneskenes Land og har derfor begrænsede muligheder for at være alle de steder, hvor vi burde være for at gøre vore interesser gældende internationalt.

Jeg skal dog udtrykke glæde over, at regeringen i højere og højere grad tager landsstyret med på råd, når Grønland på den ene eller anden måde er involveret eller har interesser i internationale spørgsmål, men tiden er efter min mening moden til, at vi finder nogle ganske bestemte samarbejdsformer omkring disse ting, så det ikke alene bliver på ad hoc-basis, at vi sidder med ved bordet.

Vores internationale profil er for kostbar til, at vi ikke er med dér, hvor det sker, og i øvrigt er jeg ret overbevist om, at også Danmark kan have glæde af at vise omverdenen, at dette land, Danmark, ikke alene er et land i den nordlige periferi af EU, men faktisk har en nær ven og et historisk associeret arktisk samfund oven i købet samlet under den samme grundlov.

Apropos selvstyre skal Folketinget og de færøske medlemmer vide, at vi fra Grønland følger udviklingen på Færøerne nøje, ligesom vi følger de danske reaktioner nøje. Desværre reflekterer medierne ikke altid alle aspekter af helt afgørende perioder i de forskellige dele af rigsfællesskabet, men som medlemmer af Færøudvalget har vi i det mindste haft mulighed for at følge de færøske og de danske kort tæt.

Vi er alle en del af ét rige, det danske rige, men vi er tre forskellige folk, tre forskellige sprog og tre forskellige kulturer. Denne lille læresætning må vi holde os for øje i vores fælles fremtid, hvordan den end måtte forme sig.

Jeg vil gerne slutte med et lille citat skrevet af et tidligere medlem af Folketinget, Nikolaj Rosing. Citatet stammer fra et skrift fra 1973.

»Jeg går ind for en eventuel indførelse af en hjemmestyreordning, men det, der er afgørende for mig, er, at forudsætningerne eksisterer, nemlig befolkningens eget ønske og dens evne til at bære de forpligtelser, som en ordning som denne ville medføre«.

Måske ord at skrive sig bag øret, også når vi taler selvstyre.